

## HAVRESSURSRETT

Ansvarlig fakultet: Det juridiske fakultet

Studiested: Tromsø |

**Søknadsfrist:** 1. juni for emner som tilbys i høstsemesteret. 1. desember for emner som tilbys i vårsemesteret.

### Emnetype:

Havressursrett er et enkeltemne på masternivå, og tilbys i høstsemesteret.

Emnebeskrivelsen må se i sammenheng med Studieplan for graden Master i rettsvitenskap ved Universitetet i Tromsø - Norges arktiske universitet, Fagbeskrivelse for femte avdeling ved masterstudiet i rettsvitenskap ved Universitetet i Tromsø - Norges arktiske universitet og Reglementet for den valgfrie delen av masterstudiet i rettsvitenskap ved Universitetet i Tromsø - Norges arktiske universitet.

### Opptakskrav

Emnet kan tas av fakultetets studenter som en del av den valgfrie delen på femte avdeling, jf. Studieplan for graden Master i rettsvitenskap ved Universitetet i Tromsø, punkt 4. Andre kan etter søknad gis opptak til emnet, jf. Reglement for den valgfrie delen av masterstudiet i rettsvitenskap (reglementet) § 5. For fakultetets studenter forutsetter opptak til emnet bestått tredje avdeling master i rettsvitenskap, jf. Reglementet § 6 nr. 3.

### Innhold

Pensum og undervisning i spesialfaget bygger videre på studentenes kunnskaper innen fag som folkerett, EU/EØS-rett, forvaltningsrett, statsrett, strafferett ~~samerett, tingsrett, erstatningsrett, kontraktsrett~~ og metodiske kunnskaper og ferdigheter.

Havressursrett omhandler sentrale rettsregler om produksjon av norsk sjømat ved havbruk og fangst av villlevende marine ressurser, samt handel med norsk sjømat innen EU/EØS-området. Emner:

- Forvaltningssystemet for bærekraftig havbruk og fangst av villlevende marine ressurser
- Etablering av havbruksanlegg og deltakelse i ervervsmessig fiske
- Maksimalt tillatt biomasse (MTB) på lokalitet og kvotesystemet i fiskeriene
- Førstehåndsomsetning av villlevende marine ressurser
- Drift av havbruksanlegg og utøvelse av ervervsmessig fiske
- Vern av etablert posisjon
- Overføring av tillatelser ~~og pant~~
- Håndheving (kontroll og sanksjon)
- Markedsadgang og kvalitetskrav i EU/EØS-området for norsk sjømat

Hva lærer du?

### **Kunnskap**

Etter bestått spesialfag har studentene:

Avansert kunnskap om grunnleggende hensyn og forvaltningsprinsipp for akvakultur og havressursforvaltning.

Avansert kunnskap om reglene for etablering av oppdrettslokalitet og tillatelse til å drive oppdrett.

Avansert kunnskap om retten til deltakelse i ervervsmessig høsting og annen utnytting av villlevende marine ressurser med norske fartøy, ~~herunder reglene om kvotetildeling.~~

Avansert kunnskap om kvotesystemet i de ervervsmessige fiskerier og prinsippet om at de villlevende marine ressursene tilhører fellesskapet i Norge.

Avansert kunnskap om håndheving (kontroll og sanksjon) ved overtredelse av fiskeri- og havbrukslovgivningen.

~~Avansert kunnskap om reglene om tilrettelegging for og gjennomføring av kontroll og håndheving ved høsting av villlevende marine ressurser, herunder norske myndigheters sanksjonsmuligheter overfor norske og utenlandske fartøy ved håndheving av fiskerilovgivningen~~

~~Avansert kunnskap om sjøsamenes rettslige vern for sin tradisjonelle høsting av villlevende marine ressurser.~~

Avansert kunnskap om markedsadgang og kvalitetskrav i EU/EØS-området for norsk sjømat.

God kunnskap om havrettens betydning for norsk fiskeriforvaltning, herunder miljørettslige prinsipp, norske og

God kunnskap om overføring ~~og pantsetting~~ av fiskeri- og havbrukstillatelser.

~~Avansert God kunnskap om havbruks- og fisketillatelsers grunnlovsvern etter norsk rett.~~

~~God kunnskap om regler om gjennomføring av høsting og annen utnytting av villlevende marine ressurser, herunder sanksjonsreglene ved ulovlig, urapportert og uregulert fiske.~~

Kunnskap om driftskrav for havbruk og reglene om gjennomføring av høsting av villlevende marine ressurser.

Kunnskap om organiseringen av forvaltningen av ervervsmessig fiske og havbruk

Kunnskap om reglene om førstehåndsomsetning av villlevende marine ressurser.

~~Kunnskap om reglene om fangst som er levert i strid med fiskerilovgivningen. (KAN UTGÅ)~~

~~Kunnskap om reglene om orden på høstingsfeltet og erstatning. (KAN UTGÅ)~~

### **Ferdigheter**

Etter bestått spesialfag kan studenten:

Identifisere og analysere akvakultur- og havressursrettslige problemer av teoretisk eller praktisk art på bakgrunn av de tilgjengelige rettskilder på området og i tråd med juridisk metode.

Anvende sin kunnskap om akvakultur- og havressursrett på en forsvarlig måte ved de skjønsmessige avveiningene som reiser seg innenfor fagområdet.

Fremstille akvakultur- og havressursrettslige resonnementer på en tydelig og presis måte, skriftlig og muntlig til fagfellesskapet og allmennheten.

Bruke de tilegnede kunnskapene i akvakultur- og havressursrett til å holde seg faglig oppdatert innen fagfeltet og til å videreutvikle sine ferdigheter.

### ***Generell kompetanse***

#### Etter bestått spesialfag kan studenten:

Anvende de ovennevnte kunnskapene og ferdighetene i faget individuelt og i samarbeid med andre,

Kommunisere faglige resonnementer på en tydelig og presis måte, skriftlig og muntlig til fagfellesskapet og allmennheten

Anvende kunnskaper og ferdigheter fra faget på relevante rettsområder, arbeidsoppgaver og prosjekter.

Identifisere og reflektere over yrkesetiske dilemma som arbeid med problemstillinger innenfor akvakultur- og havressursrett særlig kan lede til, og håndtere disse på en forsvarlig måte

### Undervisnings- og eksamensspråk

Norsk er undervisnings- og eksamensspråk. *Deler av undervisningen kan bli holdt på engelsk.*

#### Undervisning

Undervisningen består av 15 samlinger, hver på to undervisningstimer, det vil si sammenlagt 30 timer. Undervisningen er problemorientert. Det legges opp til aktiv deltakelse fra studentene ved gjennomgang og drøfting av oppgaver. Undervisning tilbys kun i høstsemesteret.

Dersom det er mindre enn 4 undervisningspåmeldte studenter i emnet, vil det ikke bli arrangert undervisning.

#### Eksamen

Eksamensformen er en 6 timers skriftlig skoleeksamen, hvor eksamensoppgaven(e) kan inneholde teoretiske og/eller praktiske problemstillinger. Vurderingsuttrykket er karakterskalaen A-F, med F som ikke bestått. Kandidater som får bedømmelsen F har rett til å kontinuere, jf. forskrift for eksamener ved Universitetet i Tromsø § 22.

## Eksamensdato

Skriftlig eksamen.....

Eksamensdato er foreløpig og vil kunne bli endret. Endelig eksamensdato kunngjøres på [uit.no/eksamen](http://uit.no/eksamen) og i [studentweb](http://studentweb) primo mai for vårsemesteret og primo november for høstsemesteret

## Timeplan

## Pensum

Pensum er skrevet på norsk og engelsk.

### Lovforarbeider

~~Ot. prp. nr. 20 (2007-2008). Om lov om forvaltning av villlevende marine ressurser (havressurslova) (167 sider).~~

Formatert: Overskrift 3

Ot.prp.nr.52 (2008-2009) Forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven). Kapittel 8 Almennlige bestemmelser om bærekraftig bruk (s. 70-109).

NOU 2005: 10 Lov om forvaltning av villlevende marine ressurser. ~~Kapittel 6 Statens eiendomsrett og forvalteransvar (s. 97-120). Kapittel 7 Ressursuttak og kvotesystemet (s. 121-149).~~ Kapittel 8 Utøvelsesregler for et rasjonelt ressursuttak (s.151-172).

NOU 2004:28 Lov om bevaring av natur, landskap og biologisk mangfold (Naturmangfoldloven). Kapittel 8 Verdigrunnlaget for bevaring av naturens mangfold (s. 139-148).

~~Prop. 70L (2011-2012) pkt. 1, 3, 6, 12 og 14 (130 sider).~~

~~Prop. 59L (2012-2013) Endringer i deltakerloven, fiskeforbudsloven mv. (56 sider)~~

~~Prop. 88L (2014-2015) Endringer i deltakerloven (tildeling av spesiell tillatelse og adgang til å delta i fiske) (30 sider).~~

### Bok

Halfdan Mellbye, *Rettslig regulering av norsk akvakultur*, 2018, s.13-22 og 68-222. NY

Arnesen/Fredriksen/Graver/Mestad/Vedder, *Agreement on the European Economic Area, A Commentary*, C.H. Back, Hard, Nomos, Universitetsforlaget, 2018: Art. 5: p. 9, Art. 8: p. 270-281, Art. 17: p. 335, Art. 20: p. 338-341. NY

Finn Arnesen, *Territorial Application of the EEA agreement*, pp. 945-953. NY

### Artikler

~~Thor Falkanger, Fiske og pant, *Mortus* 489, 2017, s. — NY~~

Formatert: Overskrift 3

Eirik Wold Sund og Tore Fjørtoft, Tillatelser til kommersielt fiske, *Tidsskrift for forretningsjus*, 2018 nr. 1, s. 23-106. NY

~~Svein Kristian Arntzen, Fisketillatelse og pant – lovfesting av den rettslige løsningen i "Barents Eagle"? *Lov og Rett* 1/2019, s 67–81. NY~~

Svein Kristian Arntzen, "Just let sleeping dogs lie? - Om forskjellsbehandlingen i kystfartøygruppen og Grunnloven § 98", *Lov og Rett* 2015, s. 133-153.

Svein Kristian Arntzen, «Tidsuavgrensede fisketillatelse i kystfiskeflåten?», i: *Kritisk Juss* nr 2 2017, s. 61-83

~~Svein Kristian Arntzen, "Volstad-saken – et fyr langs leden?", *Kritisk Juss* 2016, s. 98-117.~~

Svein Kristian Arntzen, «Å sikre sysselsettning og busettning i kystsamfunna», i: *Rettsvitenskap under nordlys og midnattssol. Festschrift ved Det juridiske fakultets 30-årsjubileum*, Haugli m.fl. (red.), s. 11-25

Irene Vanja Dahl, *Norsk fiskerijurisdiksjon overfor utenlandske fiskefartøyer*, kap 6-10, s. 101-226 (125 sider). Munin: <http://hdl.handle.net/10037/3636>

Irene Vanja Dahl, «Svalbardtraktaten i fiskevernsonen ved Svalbard - noen utviklingstrekk», *Lov og Rett*, 10/2018.

Tore Henriksen, "The Greening of Norwegian Fisheries Legislation", i: *Arctic Review on Law and Politics*, vol. 1, 1/2010 s. 131-157 (ISSN 1891-6252).

Ingvild Ulrikke Jakobsen og Tore Henriksen, "Prinsippene om føre var og økosystemtilnærming - hvilken betydning har lovfesting for marin ressursforvaltning", i: *Pro Natura - Festschrift til Hans Christian Bugge*, Backer m.fl. (red.) s. 227-248.

~~Vidar Landmark, "Fiskerikonsesjoner og rettigheter", *Arctic Review on Law and Politics* 2011 nr 2, s 184–198.~~

~~Ernst Nordtveit, «Konsesjonsordninger og kvotesystem som regulering av tilgang til åpne ressursar – privatisering eller regulering?» i: *Pro Natura – Festschrift til Hans Christian Bugge*, Backer m.fl. (red.) s. 346-368~~

Klaus-Dieter Borchardt, *The ABC of the European Union Law*, 2016, available on line: [https://euicc-ks.com/wp-content/uploads/2016/03/abc\\_eng.pdf](https://euicc-ks.com/wp-content/uploads/2016/03/abc_eng.pdf), 140 pp. NY

Bernd M.J. van der Meulen, *The Structure of European Food Law*, *Laws* 2013, 2, 69–98; doi:10.3390/laws2020069, in <https://core.ac.uk/download/pdf/29215827.pdf>, 30 pp. NY

Stig S. Gezelius, Norwegian adaptation to seafood quality legislation at the EU market – a case of market integration, Working Paper 2009-17, available at: <https://brage.bibsys.no/xmlui/bitstream/handle/11250/2501290/NILF-Notat-2009-17.pdf?sequence=1&isAllowed=y>, 30 pp. NY

The EU Commission, A pocket guide to the EU's new fish and aquaculture consumer labels, in: [https://ec.europa.eu/fisheries/sites/fisheries/files/docs/body/eu-new-fish-and-aquaculture-consumer-labels-pocket-guide\\_en.pdf](https://ec.europa.eu/fisheries/sites/fisheries/files/docs/body/eu-new-fish-and-aquaculture-consumer-labels-pocket-guide_en.pdf), 20 pp. NY

Annen anbefalt litteratur

Internett:

Fiskeriforvaltningens nettsider på: [www.fisheries.no](http://www.fisheries.no). Begrenset til den del som omhandler organiseringen av fiskeriforvaltningen. Den nærmere nettside (underside til [www.fisheries.no](http://www.fisheries.no)) kunngjøres ved starten av hver undervisningstermin.

~~Susann Funderud Skogvang, Innføringen av fartøyskvoter for torsk i kystfiskeflåten i 1990, i: Natur, rett, historie, Pax Forlag 2010.~~

Pensum kan bli endret fram til semesterstart høsten 201XX

Undervisning Høst 201XX